

اخبار

محسن شریفیان:

موسیقی سوگواری، بخش اعظم موسیقی پوشر است

کتاب «موسم شور و نوا» شامگاه چهاردهم شهریورماه همزمان با فرا رسیدن شب اربعین حسینی با مدیریت محسن شریفیان طی یک مراسم متفاوت در قالب آیین سوگواری مسجد سیدالشهدا(ع) پوشهر رونمایی می‌شود.

به گزارش ایسنا، کتاب «موسم شور و نوا» مشتمل بر سیری در زندگی و آثار محمد شریفیان از شاخص‌ترین نوحه‌خوانان منطقه پوشهر به قلم عبدالله لوری فرد شامگاه چهاردهم شهریورماه همزمان با فرا رسیدن شب اربعین حسینی با مدیریت محسن شریفیان از نوازندگان و پژوهشگران شناخته شده موسیقی جنوب کشور طی یک مراسم متفاوت در قالب آیین سوگواری مسجد سیدالشهدا (ع) واقع در کوی (شنبدی)، پوشهر رونمایی می‌شود.

محسن شریفیان درباره این پروژه موسیقایی توضیح داد: موسیقی سوگواری در پوشهر سابقه کهن دارد. سوگواری فعلی و موسیقی ویژه آن در استان پوشهر که اغلب در کنار آیین‌های مذهب تشیع تداوم یافته و معمولاً در مراسم عزاداری بزرگان مذهبی تا به امروز باقی مانده و یکی از با سابقه‌ترین نوع مراسم و موسیقی در ایران محسوب می‌شود.

وی افزود: موسیقی سوگواری پوشهر از نظر تنوع و کثرت ملودی، بخش اعظم موسیقی این منطقه را شامل می‌شود. این نوع موسیقی از نظر تعلق ملودی و مضمون با آیین‌های مذهب شیعه پیوند یافته است. ضمن اینکه موسیقی سوگواری نسبت به دیگر فرم‌های موسیقی محلی پوشهر کمتر تغییر کرده است، از این رو این پژوهشگر شناخته شده‌موسیقی کشورمان که مدیریت برگزاری این مراسم را به عهده دارد، بیان کرد: از آنجا که پاسداشت مداحان حضرت امام حسین(ع) و صیانت از آثار، اشعار و نوحه‌های ایشان راهی روشن برای زنده نگه‌داشتن وقایع عاشورایی است، پوشهری‌ها بر آن شدند تا طی مراسمی متفاوت در تاریخ ۱۴ شهریور همزمان با مراسم شب اربعین حسینی، بزرگداشت یکی از شاخص‌ترین نوحه‌خوانان آن منطقه را برگزار کنند.

سه‌م ۵۰ در صدی تاریخی‌ها در سربال‌های ایرانی تلویزیون

در پنج ماه گذشته از سال ۱۴۰۲، نیمی از سربال‌های جدید و نیمی از سربال‌های بازپخشن تلویزیون در ژانر تاریخی بوده‌اند. به گزارش ایسنا، در سال ۱۴۰۲ شبکه‌های سیما سربال‌های تاریخی فراوانی روی آنتن برده‌اند که درنمایه مذهبی، جنگی و سیاسی داشته‌اند. از پنج سربال عیارونی جدید که در روزهای اخیر، روی آنتن شبکه‌های اصلی سیما بودند، چهار عنوان شامل «موقفیت مهدی» (ماشورا)، «جرس»، «روحی» و «عشق کوفی» تاریخی به شمار می‌روند که از این میان دو عنوان، راوی تاریخ صدر اسلام و دو عنوان راوی تاریخ معاصرند. از بین مجموعه‌های ایرانی روی آنتن، «بازپرس» تنها سربال غیرتاریخی جدید سیما به شمار می‌رود.

اگرچه علت پخش بعضی از این آثار، تقارن این ایام با ماه‌های محرم و صفر است که پخش محصولات تاریخی را می‌طلبد، اما پیش از آغاز ماه محرم نیز شمار سربال‌های تاریخی پخش‌شده، قابل توجه بوده است. از ابتدای سال، آثاری چون «سوران» و «آتش و باد» تاریخی بودند و «گیل‌دخت» نیز که در سه ماه نخست سال پخش می‌شد، تنها سربال باقی‌مانده از سال ۱۴۰۱ محسوب می‌شد که آن هم قصه‌ای را در دل تاریخ معاصر روایت می‌کرد.

در مجموع از ۱۴ سربال ایرانی جدید که در پنج ماه نخست سال ۱۴۰۲ در شبکه‌های تلویزیون پخش شده، هفت سربال تاریخی‌اند که دقیقاً نیمی از آثار است.

جالب آن که از میان چهار سربال تکراری پنج ماه اخیر نیز دو اثر «هشت بهشت» و «محاکمه» تاریخی بودند که یک بار دیگر سه‌م ۵۰ درصدی و قابل توجه آثار تاریخی را در جدول پخش سربال‌های تلویزیون نشان می‌دهد.

حسن فتحی، شهاب حسینی، عسگر پور و… در بدرقه مرتضی پورصمدی چه گفتند؟

وداع با مرد محبوب پشت دوربین

مراسم تشییع مرتضی پورصمدی، عکاس و فیلمبردار باسابقه سینما در حالی برگزار شد که بسیاری از همکارانش تاکید داشتند مرگ او به همان شکلی اتفاق افتاد که خودش همیشه می‌خواست.

به گزارش ایسنا، جمعی از هنرمندان سینما صبح دوشنبه ۱۳ شهریور ماه در حیاط خانه سینما (ساختن شماره ۲) گردهم آمدند تا با یکی از فیلمبرداران مطرح سینما که دو روز قبل ناگهانی و سر صحنه فیلمبرداری دچار مشکل قلبی شد و پس از انتقال به بیمارستان از دنیا رفت، وداع کنند.

پورصمدی در روزهای گذشته مشغول کار در سربال شبکه نمایش خانگی ساخته حامد عنقا بود که روز شنبه دچار عارضه قلبی شد و درگذشت. ۱۰:۱۵ با اجراء توجح منصوری آغاز شد که می‌گفت تمام طول شب نخوانیده و فکر می‌کرده باید چه بگوید. او گفت: مرتضی پورصمدی الگویی بود که باید انسان بودن را با او بیستجیم. تمام ایران را خریده بود و من که ساهل‌است او را می‌شناسم، حق آن است که به بزرگی‌اش وشهادت دهم. او پسر بزرگ ایران بود و فردی معتمدو سخاوتمند.

منصورى سپس از محمدرضا اصلانى برای صحبت دعوت کرد و این مستندساز با تسلیت به جامعه فرهنگی گفت: بسیاری از آثاری را که باید ساخته می‌شد از دست دادیم. این از دست دادن نتیجه یک نوع نادانی تمدنی ماست چون او فقط یک فیلمبردار نبود بلکه زیبایی را کشف و عرضه می‌کرد و با عکاسی انسان‌شناسی را تصویر می‌کرد.

او افزود: مرتضی پورصمدی جغرافیای متحرک ایران بود و ما مراد ایران را به ناگاه و ناچجا از دست دادیم. باید از او مراقبت می‌کردیم تا دراین سن برای تامین معاش مجبور به کار نباشد. تا چه زمانی قرار است این بی فرهنگی را ادامه دهیم؟

منصورى در بخشی دیگر از مراسم گفت: برای پیکرش گریه نکنیم چون مرتضی بیش از هر چیزی به ما یاد می‌داد که شاد باشیم و اطراف خود را خوب ببینیم

وی از حسن بشکوفه با اصرار دعوت کرد تا برای صحبت به جایگاه بیاید.

حسن بشکوفه: آدم‌هایی به این بزرگی را کم داریم
حسن بشکوفه تهیه‌کننده سینما که سعی می‌کرد احساسات خود را کنترل کند، گفت: در مراسم عظیم جوانروح که من حالم خیلی بد بود آقای پوراحمد که ایشان زنده‌باد، برای تسلاى من گفتم، عظیم بهکمار زندگی نبود وسهم خود را گرفت. حالا درباره مرتضی پورصمدی هم باید همین را گفت و من خوشبختم که هم فیلم سینمایی او را کار کردم هم مستند و هم سربال. اما این کارها مهم نیستند بلکه خاطراتش مهم است و ما آدم‌هایی به این بزرگی را کم داریم. وی با اشاره به اینکه هنرمندانی با این جایگاه فعالیت می‌کنند ولی قدرشان دانسته نمی‌شود بیان کرد: ما تلویزیونی هستیم و متأسفانه باید بگویم که بی‌خانمان هستیم. خانه سینما به ما لطف میکند که ما اینجا هستیم ولی واقعیت این است که ما از تلویزیون به سینما آدمیم.

او اضافه کرد: لغت باشرف را در تضاد با واژه بی‌شرف باید به حق برتری مرتضی پورصمدی به کار برد و متأسفانه ما هر روز شاهد از دست رفتن عزیزان خود هستیم. اما در اینجا جای خلی‌ها از خالی میبینم مثل خاتم بنی اعتماد که میدانم چرا نیامده است. من جای خاتم‌هایی را که جلوی دوربین او، پدر و برادر خود را دیدند خالی می‌بینم و بعید می‌دانم بازیگری در چشمان این هنرمند جز مهربانی و صداقت دیده باشد.

رزاق کریمی: ما در جامعه به پورصمدی‌ها خیلی احتیاج داریم

سپس مرتضی رزاق کریمی در وصف مرتضی پورصمدی با اشاره به ارزشمندی آثار او در حوزه مردم شناسی و جامعه شناختی گفت: ما در جامعه به پورصمدی‌ها خیلی احتیاج داریم و امیدوارم از او یک پرتره خوب ساخته شود تا جوان‌تراها این هنرمند را

همه آنچه‌در «کاغذپاره‌ها» روایت‌می‌شود

بهزاد نعلبندی با اشاره به اینکه انیمیشن مستند «کاغذپاره‌ها» فضا و موضوعی تلخ دارد، گفت: اما با استفاده از انیمیشن، فضای تلخ این اثر کمتر شد تا مخاطب از سطح عبور کند و ذهنش به عمق آنچه که روایت می‌شود، هدایت شود.

این کارگردان درباره شکل‌گیری ایده ساخت مستند انیمیشن «کاغذپاره‌ها» که این روزها اکران آنلاین شده است به ایسنا گفت: در ابتدا هدفی برای ساخت این فیلم نداشتم. همانطور که در «کاغذپاره‌ها» می‌گویم یکی از نزدیکانم از من دعوت کرد که به مرکز نگهداری از زنان آسیب‌دیده که در فیلم صداپیشان را می‌شنود، بروم و حدود سه سال صدهایی را که ضبط کرده بودم، داشتم اما هیچ‌گاه به فکر ساخت یک اثر سینمایی نیفتادم. این فیلمساز خاطرنشان کرد: البته به این فکر می‌کردم که با این ولی برای رسیدن به یک ساختار مشخص کاملاً ناامید شده بودم که در ناامیدی، ایده ساخت انیمیشن به ذهن رسید و ساخت «کاغذپاره‌ها» را شروع کردم.

وی افزود: در این مستند انیمیشن، زنانی که در این مرکز حضور

بشناسند.

در بخشی دیگر از این مراسم، توجح منصورى اشاره کرد که مدتی است از تهران مهاجرت کرده و در مناطق مختلف دیده که مردم مرتضی پورصمدی را می‌شناسند. او گفت تصور کنید اگر همه آن مردم از رفتن مرتضی باخبر می‌شدن چه می‌شد.

شهاب حسینی: حسن روزی را دارم که پدرم را از دست دادم

او در ادامه از شهاب حسینی بازیگر که در آخرین پروژه نیز با مرتضی پورصمدی همکاری بوده، دعوت کرد و این بازیگر مقابل پیکر همکارش گفت: آقای پورصمدی دقیقاً یک جلوه از مهر خدا بود و هروقت سلام میگفتی من جواب می‌داد یا در آغوشت می‌گرفتم، حس می‌کردی در آغوش خدا هستی! این مسافر ما مشتاق سفر حق است و نمی‌خواهم وقت بیشتری را بگیرم فقط میگویم کتاب جذاب «آقای سرد» آقای پورصمدی را بخوانید و کسانی که میخواهند ایشان را بشناسند با حتی هدیه ای نفیس بدهند حتما سراغ این کتاب بروند.

وی افزود: آقای پورصمدی با رفتنش حس روزی را در من زنده کرد که پدرم را از دست دادم چون در مراسم «ساکن طبقه وسط» ایشان برای من پدری کرد و اگر نبودند فیلم تمام نمی‌شد.

حسن فتحی: ما یک هنرمند جامع الطریق را از دست دادیم

حسن فتحی کارگردان هم در سخنانی بیان کرد: ما در اینجا بزرگان بسیاری را بدرقه کردیم اما برلیم سخت بود تصور روزی که استاد را در اینجا بدرقه کنیم. وی ادامه داد: ما یک هنرمند چند وجهی و جامع‌الطراف را از دست دادیم. او معلوم اخلاق بود بدون آنکه از اخلاق محبتی کند. معلم عرفان بود بدون آنکه از عرفان حرفی بزند و این تراژدی تاریخی ماست که تجربه‌ها از نسلی به نسلی دیگر منتقل نشود.

عسگرپور: خیلی زمینی نبود

محمد مهدی عسگرپور رییس هیات مدیره خانه سینما نیز به عنوان یکی از آخرین سخنرانان مراسم شد گفت: می‌خواستم بگویم آقای پورصمدی آسانی شد ولی خیلی هم زمینی نبود. او گنجینه ارزشمندی از

خود به جا گذاشته که به نظرم از روح سبک و سیال ایشان بوده است و او امروز به جایگاه آرامش بخش خود می‌رسد.

میلااد دستپار مرتضی پورصمدی نیز در جملاتی کوتاه با اشاره به اینکه مرتضی پورصمدی را «آقاچان» صدا می‌زده، گفت: بزرگترین مردی که در زندگی دیدم آقاچان بود و خوشحالم که با همان میزانستی که دوست داشت یعنی روی پا و سر صحنه از دنیا رفت. عادل پورصمدی، فرزند این هنرمند با تسلیت به مادرش گفت: بعد از اینکه پدر آسمانی شد، دیدم تعداد خواهرها و برادرهایم خیلی بیشتر است و این باعث دلگرمی بود.

او افزود: من چند جا به پدرم حسودی کردم از جمله اینکه در ۱۰ سالگی معنای زندگی را در ویزور دوربین پیدا کرده و این برای هر کسی اتفاق نمی‌افتد. حیف که دیگرو او را نمی‌بینم.

هسمر مرتضی پورصمدی آخرین نفری بود که در این مراسم صحبت کرد و در جملاتی کوتاه با تشکر از حاضران گفت: شیشه مرتضی شکست، دل ما هم شکست وسوختیم.

در پایان مراسم توجح منصورى گفت: ما سینماگران ایران یعنی تمام اهل این حرفه فارغ از اینکه به چه دسته و گروهی تعلق داشته باشیم، از درگاه هستی و خداوند بزرگ آرزو می‌کنیم که مرتضی های دیگری را بیافرینند.

در این مراسم هنرمندان و مدیرانی همچون شهاب حسینی، مهدی سلطانی، حامد عنقا، بابک کریمی، بهزاد فراهانی، فرهاد توحیدی، سیفاله صمدیان، منوچهر شاهسواری، چمنشید گرگین، رضا کیانیان، عزیز ساتعی، بهرام بدخشانی، توجح منصورى، حسن فتحی، محمدمهدی عسگرپور، حبیب اسماعیلی، امیرشهاب طباطبایی، مهدی میامی، مرتضی رزاق کریمی، رضیه برومند مدیر عامل خانه سینما، علی مصفا، مهدی جعفری، جعفر صناعی مقدم، همایون امامی، محسن امیر یوسفی، ستاره اسکندری، محمدمهدی طباطبایی نژاد مدیر سابق مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی حضور داشتند.

فرهنگ و هنر

اخبار

تأثیر خیانت پزشک مستند «پدر ما» هیچگاه از تاریخ پزشکی پاک نمی‌شود

بیست و هفتمین برنامه «مستندات یکشنبه» که زیرمجموعه سینماتک خانه هنرمندان ایران به پخش فیلم‌های مستند می‌پردازد، به نمایش فیلم مستند «پدر ما» ساخته لوسی جردن محصول سال ۲۰۲۳ اختصاص داشت.

به گزارش ایلنا به نقل از روابط عمومی خانه هنرمندان ایران، این برنامه روز یکشنبه ۱۲ شهریور ماه ۱۴۰۲ از ساعت ۱۷ در سالن استاد ناصری برگزار شد. پس از نمایش فیلم نیز نشست نقد و بررسی آن با حضور مازیار معاونی (پزشک و منتقد سینما) برگزار شد. اجرای این برنامه برعهده سامان بیات بود.

مازیار معاونی در ابتدای این برنامه گفت: وقتی آقای کنثیریان با من تماس گرفت و گفت قرار است مستندی پزشکی اکران شود که سوزه بکری دارد و از زاویه تازه‌ای به ماجرا نگاه کرده است، ذهن من به این سمت رفت که قرار است با یک قصور پزشکی و مواردی از این دست مواجه باشیم که همگی در این چند سال با نمونه‌های از آن در جامعه مواجه بودیم. ولی

پیکر مرتضی پورصمدی پس از مراسم بدرقه از مقابل خانه سینما به بهشت سکنیه کرج منتقل شد.

بهشت سکنیه در کیلومتر ۵ اتوبان کرج قزوین، کمال شهر، خیابان بهشت سکنیه قرار دارد و آرامگاه پورصمدی نیز در ۳۲ ردیف ۲۶ شماره ۱۰۸ واقع شده است.

مرتضی پورصمدی ۱۱ شهریور ماه سر صحنه سربال شبکه‌خانگی «گناه یک فرشته» به کارگردانی حامد عنقا بوده که حاشش بد می‌شود و متأسفانه پس از انتقال به بیمارستان با وجود تلاش پزشکان از دنیا می‌روند. این مستند ساز و فیلمبردار سینما و تلویزیون ایران را شاید بیش از همه با کارهای مستندش بشناسیم، همچون «حوردیورق» (نقش و نقشه برداری» و همچنین مجموعه تلویزیونی «کودکان سرزمین ایران» و…

این هنرمند متولد ۱۳۳۱ در همدان و فارغ‌التحصیل رشته فیلم‌برداری از مدرسه عالی تلویزیون سینما بود. او در سه حوزه فیلم‌های مستند، فیلم‌های سینمایی و سربال‌های تلویزیونی مدیر فیلمبرداری بوده و در برگزاری نمایشگاه عکس نیز دستی بر آتش داشته است.

فیلم‌های سینمایی «گیلانه»، «دایره زنگی»، «اقالیما»، «هپس! دخترخا فرهاد نمی‌زند»، «هویت»، روایت سه‌گانه (ازبیروت فرهاد بنی‌اعتماد) و «یک گزارش واقعی» از جمله فیلم‌هایی است که او در فیلمبرداری آن‌ها نقش داشته است.

همچنین سربال‌های «مزد ترس»، «مدار صفر درجه» و «حیرانی» نیز از جمله سربال‌های تلویزیونی است که تصویربرداری آن‌ها برعهده پورصمدی بود. او به واسطه سال‌های فعالیت حرفه‌ای، جوایز مختلفی را در حوزه فیلم‌برداری به دست آورد که از آن جمله می‌توان به سیمرغ بلورین بهترین فیلم‌برداری از بیست و هفتمین جشنواره فجر، جایزه بهترین فیلم‌برداری از بیست و هفتمین جشنواره فجر، جایزه بهترین فیلمبرداری از جشنواره‌های رشد، کودک، سینماحقیقت و… اشاره کرد.

پورصمدی همچنین نماینده‌های عکس خود را در سوئد، فرانسه، کانادا و… برگزار کرده بود.

کند و از طرفی نشان دادن تصویر زنان آسیب‌دیده به نظر من ضد حقوق انسانی است.
وی درباره نمایش این فیلم در پلتفرم فیلم‌نظ اثر کرد: فیلم‌نبت از من دعوت کرد که این مستند انیمیشن نمایش داده شود. امیدوار هستم که «کاغذپاره‌ها» در این پلتفرم مورد توجه قرار بگیرد اما سینمای مستند نمی‌تواند چندان دغدغه فروش داشته باشد. در بین آثار مستند معمولاً اندک فیلم‌هایی هستند که توانسته‌اند با اقبال عمومی روبرو شوند و فروش بالایی داشته باشند.

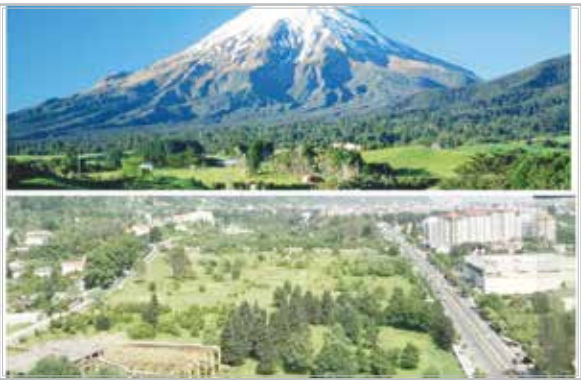
وی افزود: سینمای مستند به طور کل سینمای عامه‌پسندی نیست و بیش از هر چیز دغدغه‌مندی این سینما است که مورد توجه قرار می‌گیرد. آثار مستند با کیفیت معمولاً ماندگارتر از فیلم‌های سینمایی هستند و فیلم‌های مستندی در تاریخ سینما می‌توان نام برد که مربوط به ۵۰ سال پیش می‌شوند و همچنان ارزش دیدن دارند و می‌توانید با دیدن این آثار معضلات آن دوران را به خوبی درک کنید اما ممکن است فیلم داستانی در زمان خود بسیار مورد توجه قرار بگیرد ولی برای سال‌ها بعد جذابیتی نداشته باشد و ارزش آن کاهش پیدا کند.

باستانی درباره سرنوشت ساخت‌وسازهایی که در گذشته در دماوند انجام شده و ممکن است به عنوان مانع برای ثبت جهانی تلقی شود، گفت: یکسری ساخت‌وسازها قبل از ابلاغ و تصویب حریم و ضوابط آن انجام شده که دریا به آن یکسری قوانین وجود دارد که اگر بعد از حریم مصوب بخواهند بازسازی و نوسازی شود باید مطابق با ضوابط تعیین‌شده حریم این اقدام انجام شود. مطمئن باشید اگر مشکلی برای ثبت جهانی دماوند وجود داشته باشد، مرتفع می‌شود.

منظر طبیعی. تاریخی رامسر منظر چیست؟

معاون میراث فرهنگی مازندران در ادامه این گفت‌وگو با ایسنا به آخرین وضعیت پرونده جهانی منظر طبیعی ـ تاریخی رامسر اشاره کرد و گفت: حریم منظر طبیعی ـ تاریخی رامسر از سال ۱۳۸۳ مصوب شده است و به دنبال آن کنترل کیفی روی این منطقه صورت گرفته است. سهمیه ثبت جهانی در یونسکو برای کشور محدود است و طبیعتاً خیلی از آثار از لحاظ ارزش و جایگاه در اولویت هستند، با پرونده‌های آن‌ها از ۱۰ یا ۱۵ سال قبل آماده شده است. به محض اینکه فرصت ثبت جهانی به رامسر داده شود و پرونده آن کامل و آماده شود، به یونسکو ارائه خواهد شد.

او افزود: با این حال کمتر این موضوع را در رامسر شاهد بودیم و پیش از حریم مصوب، ساخت‌سازهای کمی صورت گرفته و بعد از آن هم سعی شده کنترل کیفی لازم را انجام شود. کما اینکه اگر به منظر هتل قدیمی رامسر نگاه

کنید ساخت‌وسازی انجام نشده است. البته سخت بود این محوطه و باغ‌ها را به همان شکل حفظ کنیم.

معیار اصلی رامسر برای ثبت جهانی چیست؟

معاون میراث فرهنگی مازندران درباره شاخص‌های منظر رامسر برای ثبت جهانی نیز اظهار کرد: در فرآیند تهیه پرونده جهانی، معیارهای آن لحاظ می‌شود، اما معیار اصلی رامسر این است که یک «باغ ـ شهر مدرن» بوده که تعامل طبیعت و میراث دست‌ساخت بشری را در آن شاهدیم.